

Protokół

obrad sejmowych z dnia 29. Stycznia 1866.

Posiedzenie dwudzieste i siódme.

Obecni: Marszałek xiążę Leon Sapieha.

Sekretarze: Grocholski, Kulczycki, Paszkowski, Ludwik hr. Wodzicki.

C. k. Komisarz rządowy: radzca dworu Possinger.

Posłów obecnych na początku 106, w ciągu posiedzenia 132.

Posiedzenie otwarte o godzinie 11¹/₂.

Protokół posiedzenia poprzedniego odczytany i przyjęty.

Odczytano pismo Prezydium Namiestnictwa krajowego, zawiadamiające o reskrypcie p. Ministra finansów z dnia 16. b. m. do l. 605., którym w skutku uchwały sejmowej z 20. Stycznia do reklamacyj i rekursów katastralnych w Galicyi zachodniej przedłużonym został do trzech miesięcy.

Odczytano dalszy ciąg petycyj wniesionych do Sejmu aż do Nr. 779 włącznie, wraz z wykazem tych petycyj, które odesłanemi zostały do Wydziału krajowego, do komisji katastralnej i do komisji administracyjnego podziału kraju.

Posel Boczkowski, jako prezydujący komisji petycyjnej, oznajmia, że dla przyspieszenia czynności statutów miejskich, a petycji Nr. 616 komisji prawniczej.

Złożone zostały do łaski marszałkowskiej nowe wnioski:

Posła Ignacego Lipczyńskiego:

„Wysoki Sejm uchwali:

Wydział krajowy wypracuje projekt do urządzenia policji zdrowia — oraz ułatwienia dla niezamożnej ludności wiejskiej i małych miasteczek korzystania z opieki i pomocy lekarskiej — a następnie postara się o zamienienie tego projektu w ustawę obowiązującą.“

Posła Symeona Tarczauowskiego, w sprawie mieszkańców Podgórze, w obwodach samborskim i sanockim:

„Wysokij Sojm izwołył wstawyły sia do wysokocho c. k. Prawytelstwa, szczyoby:

- 1) egzekucju zaległych i teperisznych podatkiw, aż doki urożaj lutezij ne zahostyt, zastanowyty;
- 2) spłaczenije abo zwernenije zapomohy, danoj tym żytełam jeszcze w roci 1847., a do seho času ne sowsem zaspokojenoj, na szczyastywszi czasy widroczyty.“

Posła Mikołaja Kowbasinka:

„Wysokij Sojm uchwałył: szczyoby nam były ustanowleoyi patenta wit kreszczenija, zapowidy, ślubu, wydawania metryk, pochoronu i pr.“

Posel Kraiński w imieniu komisji administracyjnej wnosi, z powodu mnogiej liczby czynności, o powiększenie grona komisji administracyjnej o pięć nowych członków z całego Sejmu wybrać się mających.

Wniosek ten jest przez Izbę przyjęty.

Posel Krzczonowicz w imieniu Wydziału krajowego odczytuje sprawozdanie tegoż Wydziału o podatku konsumcyjnym od mięsa, zakończone wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy na podstawie §. 19. statutu krajowego uchwalić następujący wniosek:

Taryfa podatku konsumcyjnego od mięsa powinna być ustanawiana dla każdego kraju koronnego, z należytem uwzględnieniem przeciętnej wagi bydła i przeciętnej ceny mięsa tego kraju tak, ażeby wysokość podatku, w stosunku do przeciętnej ceny celnara mięsa, była równą we wszystkich krajach koronnych.“

Posel Czajkowski żąda, aby wniosek ten odesłany został do komisji katastralnej. — Posel Grocholski żąda, aby stosownie do §. 50. regulaminu, uważać wniosek ten już za sprawozdanie komisji i bezpośrednio przystąpić z nim do drugiego czytania. — W głosowaniu żądanie posła Czajkowskiego upada a zgodnie z posłem Grocholskim Izba uchwała przedsięwzięcie bezpośrednio drugiego czytania. Marszałek odkłada przedmiot ten do następującego posiedzenia.

Sprawozdawca Wydziału krajowego poseł Kraiński wnosi, a Izba uchwała uznanie za ważny wybór Władysława hr. Badeniego, posła miasta Jarostawia.

Posłowie hr. Badeni i Żabiński składają w ręce Marszałka przepisane ustawą przyrzeczenie.

Dla przedsięwzięcia wyboru pięciu członków do komisji administracyjnej dodać się mających, Marszałek zawiesza posiedzenie na kwadrans. — Po rozpoczęciu na nowo posiedzenia posłowie głosują na pięciu członków do komisji administracyjnej. — Z porządku dziennego sprawozdawca komisji petycyjnej poseł Paszkowski wnosi a Izba uchwała prośbę Nr. 244 miasta Wiśnicza o pożyczkę 40 do 50.000 złr. Sejm przekazuje komisji budżetowej; prośbę Nr. 83 mieszkańców gminy Nowosiółki, w powiecie podhajeckim, Sejm przesyła do Prezydium c. k. Namiestnictwa dla właściwego postępowania; prośbę Nr. 420 dozoru kościelnego kościoła św. Anny w Krakowie, akademickiego: 1) z tytułu odnoszenia się tej prośby do wydatku ze skarbu Państwa i z funduszy uniwersyteckich, Sejm przesyła c. k. Namiestnictwu z zaleceniem do uwzględnienia; — 2) też prośbę, o ile odnosi się do funduszu krajowego, udziela Sejm komisji budżetowej dla uwzględnienia według możliwości; prośbę Nr. 156 reprezentantów gminy Jazłowca:

1) Sejm odstępuje c. k. Prezydium Namiestnictwa z wezwaniem o przyspieszenie słusznego uregulowania stosunków szkolnych w Jazłowcu;

2) też prośbę udziela Sejm do użytku w komisji dla spraw edukacyjnych.

Sprawozdawca komisji petycyjnej poseł Zyblikiewicz wnosi, a Izba uchwała:

Prośbę Nr. 344 Władysława Gutowskiego, o udzielenie mu wsparcia z funduszu krajowego w formie bezprocentowej pożyczki na wykonanie i wydoskonalenie trzech maszyn własnego pomysłu, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Sprawozdawca komisji petycyjnej poseł Kozłowski wnosi, a Izba uchwała:

Petycję miasta Doliny Nr. 176: 1) Sejm odstępuje c. k. Prezydium Namiestnictwa z zaleceniem, by na podanie z dnia 28. Marca 1865. r. do Ministerium wniesione, na podstawie stanu rzeczy, jaki w nim udowodniony został, przyspieszenie rezolucji wyjednać raczyło;

2) udziela Sejm odpis tejże petycji komisji edukacyjnej do właściwego użytku.

Co do petycji Nr. 184, sprawozdawca komisji petycyjnej wnosi: „Wysoki Sejm raczy uchwalić: petycję gromady Ostapie, obwodu tarnopolskiego, o usunięcie psującego młodzież nauczyciela, odstępuje Sejm c. k. Prezydium Namiestnictwa, w celu zarządzenia dochodzenia, ewentualnie zaś ukarania tak oskarżonego, jako i nadzoru szkoły; — poseł Grocholski wnosi, aby do proponowanego brzmienia uchwały dodać: „oraz w celu dochodzenia, z jakich przyczyn prezentowanemu nauczycielowi posada oddaną nie została.“ — Sejm uchwała wniosek komisji wraz z dodatkiem wniesionym przez posła Grocholskiego.

Co do petycji Nr. 185 Pawła Lorcha, nauczyciela szkoły ludowej w Kołodziejówce, powiatu skałackiego, o wzięcie go w opiekę i o powstrzymanie agitującego się rozdziału obrządkowego pomienionej szkoły. — Sprawozdawca poseł Kozłowski wnosi: „Wysoki Sejm raczy uchwalić: petycję nauczyciela w Kołodziejówce odstępuje się najprzewielebniejszemu konsystorzowi rz. kat. we Lwowie z zaleceniem, w celu by: 1) zmiana posady bez szkody dla proszącego skuteczną została; — 2) w celu postępowania urzędowego co do poruszonego w petycji zamiaru rozdziału obrzędowego szkoły w Kołodziejówce.“

Posel Grocholski wnosi, aby nie do konsystorza, ale do Prezydium Namiestnictwa rzecz ta w celu dochodzenia i załatwienia przesłaną była.

Izba zgodnie z wnioskiem posła Grocholskiego, na który zgadza się i sprawozdawca komisji, uchwała: „Petycję nauczyciela w Kołodziejówce, p. Pawła Lorcha, odstępuje Sejm c. k. Prezydium Namiestnictwa z zaleceniem w celu dochodzenia i załatwienia sprawy wykazany stanem rzeczy objętej.“

Na wniosek tegoż sprawozdawcy posła Kozłowskiego petycję Nr. 311, 381, 396, 408, 452, 463, 480 i 485 Sejm odstępuje komisji edukacyjnej do załatwienia.

Posel xiążę Sanguszkę odczytuje wypadek obliczenia głosów z głosowania na pięciu członków komisji administracyjnej.

Otrzymali na 88 głosujących posłowie: hr. Badeni głosów 73, Gniewosz 53, x. Ustjanowicz 52, ci uzyskali większość absolutną; następnie największą ilość głosów uzyskali posłowie: Paszkowski, Geringer, Golejowski i Kapiszewski.

Marszałek wzywa do powtórnego głosowania na dwóch członków tej komisji. Po odbytem głosowaniu skrutatorowie do obliczenia głosów przystępują.

Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 2¹/₂.

Następne posiedzenie w Sobotę dnia 3. Lutego z porządkiem dziennym następującym:

1. drugie czytanie wniosku Wydziału krajowego o podatku konsumcyjnym od mięsa;
2. pierwsze czytanie wniosku posła Ławrowskiego o zasiłku dla teatrów ruskiego;
3. pierwsze czytanie wniosku posła Ławrowskiego o magazynach soli;
4. pierwsze czytanie wniosku posła x. Mogilnickiego o sprzedaży surowicy;
5. pierwsze czytanie wniosku posła x. Kuryłowicza o zaopatrzenie gimnazjum buczackiego z fundusów krajowych.
6. pierwsze czytanie wniosku posła Kabata o gimnazyach;
7. pierwsze czytanie wniosku posła x. Ustjanowicza o nauce weterynaryi;
9. pierwsze czytanie wniosku posła x. Ustjanowicza o opłacie myta od bydła.

L. Sapieha w. r.

F. Paszkowski w. r.

L. Wodzicki w. r.

Dalszy ciąg petycyj do dnia 29. Stycznia 1866. r. do Sejmu wniesionych :

684. Dworzański Mikołaj, z Gołogór, przez posła Smolkę, o zapomogę.
685. Gmina Kondratów, przez posła x. Namowicza, o zapomogę.
686. Gmina Poluchów, przez posła Sawczyńskiego, o pożyczkę.
687. Gmina Artasów, przez posła Sawczyńskiego, o zwłokę w płaceniu podatków do żniwa.
688. Gmina Załanów, przez posła Kulczyckiego, o odpisanie podatków i zapomogę.
689. Gmina Dryszczów, przez posła Kulczyckiego, o odpisanie podatków i zapomogę.
690. Gmina Byszów, przez posła Kulczyckiego, o odpisanie podatków i zapomogę.
691. Gmina Towarnia, przez posła Ławrowskiego, o zapomogę.
692. Gminy państwa Łańcuta, przez posła Szpunara, protestują przeciw zasadzie komisji katastralnych co do szacunku gruntowego.
693. Gmina Rudańce, przez posła Demkowa, użala się na nadużycia i zabory plebana obrz. gr. kat.
694. Posłowie Dwoliński i Andrejczuk, o pozostawienie urzędów powiatowych w Zaleszczykach i Czortkowie.
695. Posłowie Dwoliński i Andrejczuk proszą, by gminom za wykonane w r. 1854. i 1855. roboty przy gościńcu z Zaleszczyk do Czortkowa 75.000 zlr. wypłacone zostały.
696. Gmina Winiatyńce, przez posła Dwolińskiego, by spór z dworem o grunta przez komisję bezstronną mógł być załatwionym.
697. Właściciele większych posiadłości i gminy okolicy Dynowa, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, by urząd powiatowy nie w Brzozowie, lecz w Dynowie był umieszczony.
698. Gmina Żmigród, przez posła Rydzowskiego, o pozostawienie tam urzędu powiatowego.
699. Gmina Bartne, przez posła Rydzowskiego, o przyłączenie do powiatu w Gorlicach.
700. Sabat Antoni, pleban obrz. gr. kat., przez posła Smolkę, o pożyczkę 200 zlr.
701. Witwicki Jan, właściciel Hruszowic i Chotynia, przez posła Kozłowskiego, o odpisanie podatków.
702. Gmina Międzyrzecze, przez posła x. Kuźmiewskiego, o odpisanie podatków.
703. Gmina Międzyrzecze, przez posła x. Kuźmiewskiego, o zapomogę.
704. Miasto Lwów, przez posła Smolkę, o nadanie własnego statutu gminnego.
705. Obywatele miasta Krakowa, przez posła Adama hr. Potockiego, o roczną subwencję dla teatru polskiego w kwocie 6.000 zlr.
706. Gmina Raj, przez posła x. Pawlikowa, o zapomogę i odpis podatków.
707. Gmina chrześcijańska Przemyśl, przez posła x. Pawlikowa, o pożyczkę i odpis podatków.
708. Gmina Uszkowice, przez posła x. Pawlikowa, o pożyczkę i odpis podatków.
709. Gmina Kimirz, przez posła x. Pawlikowa, o pożyczkę i odpis podatków.
710. Gmina Dobrzanica, przez posła x. Pawlikowa, o ulgę w podatkach na r. 1866.
711. Gmina Trościaniec, przez posła x. Pawlikowa, o pożyczkę i odpisanie podatków.
712. Nauczyciele szkół indowych w zbarazkim i nowosieleckim powiecie, przez posła x. Kaczalę, o polepszenie bytu.
713. Właściciele posiadłości dworskich, dnohowieństwo i wiele gmin, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Lisku.
714. Zatorski Maksymilian, przez posła Laskowskiego, o przyłączenie Wańkowa do powiatu liskiego.
715. Właściciele posiadłości dworskich i gminy powiatów jordanowskiego i makowskiego, przez posła Wężyka, o zmianę terytoryalnego podziału obwodu wadowickiego na powiaty.
716. Miasto Brzozów, przez posła x. Stępkę, o pozostawienie urzędu powiatowego tamże.
717. Stowarzyszenie rzeźników brzozowskich, przez posła x. Stępkę, o sprostowanie przepisów nplaty podatku konsumcyjnego od mięsa.
718. Rzemieślnicy ubodzy w Jasienicy, przez posła x. Stępkę, o uwolnienie od opłaty podatku zarobkowego.
719. Gmina Zmiennica, obwodu sanockiego, przez posła Rnsierkiego, użala się na zabronienie jej poboru drzewa z lasów dworskich.

720. Gmina Hujsko, przez posła Rusieckiego, o zapomogę.
721. Leszczyński Jan, właściciel Łuczan, przez posła Bocheńskiego, o zapomogę.
722. Gmina Kwiatonowice, przez posła Trzecieckiego, o pożyczkę i potrącenie w podatkach wynagrodzenia za gradobicie.
723. Gmina Kułaczkowce, przez posła Kowbasiuka, o przyspieszenie zapomogi.
724. Gmina Chaszczów, przez posła Tarczanowskiego, o zapomogę i odpis podatków.
725. Gross Karol, właściciel Rybny, przez posła Koczyńskiego, o odpisanie jednorocznego podatku.
726. Miasto Czortków, przez posła hr. Russockiego, o wstrzymanie exekucyi za zaległości, odpisanie podatków za 1864. i 1865., i o pozwolenie spłacania ratami czynszów dworskich.
727. Gmina Zakliczyn, przez posła Hebdę, o wykończenie drogi z Tarnowa do Sacza na Zakliczyn.
728. Dwory i gminy 10 włości powiatu niepołomickiego, przez posła hr. Wodzickiego Lud., użalają się na mylne szacunek katastralny gruntów.
729. Gmina i właściciele dworskich posiadłości w Woli lubeckiej, przez posła Boczkowskiego, o sprawiedliwsze oszacowanie katastralne gruntów.
730. Włościanie obrządku łac. wsi Wołkowa, przez posła Alfreda hr. Potockiego, użalają się na przesładowania plebana tamecznego obrz. gr. kat. w celu zmuszenia ich do przejścia na obrządek gr. kat.
731. Przełożeni gminy Muszkatowce, w powiecie borszczowskim, przez posła Andrejczuka, użalają się na zabranie gminie gruntów, pastwisk i łąk.
732. Gmina Brykuła nowa, przez posła x. Kuryłowicza, o zapomogę, odpisanie podatków i zniżenie ceny soli.
733. Sozański Antoni, przez posła Kozłowskiego, o usunięcie zapor stojących na zawadzie rozpowszechnieniu druków.
734. Sozański Antoni, przez posła Kozłowskiego, o zarządzenie nadużyciom przy sprzedaży soli bydłowej w żupach.
735. Gluchowski Grzegorz, przez posła Krzysztofowicza, o przyłączenie dóbr jego Bratkowce do powiatu nadworniańskiego.
736. Gmina Żabno, przez posła x. Morgensterna, o pozostawienie urzędu powiatowego w Żabnie.
737. Gmina Ostrów, przez posła x. Nehrebeckiego, o zapomogę i odroczenie zapłaty podatków bieżących dopiero do r. 1867.
738. Gminy Kropielniki i Kościelniki, przez posła x. Nehrebeckiego, z przyłączenie do powiatu samborskiego.
739. Gmina Wisłowice, przez posła x. Nehrebeckiego, o pożyczkę.
740. Gminy Kupnowice, Rozdziałowice i Błozew, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Rudkach, lub przydzielenie ich do powiatu samborskiego.
741. Gmina Kupnowice, przez posła x. Nehrebeckiego, o zapomogę i odpisanie podatków.
742. Gmina Ostrów, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Rudkach, lub przyłączenie do powiatu samborskiego.
743. Gminy Mistkowice i Zarajsko, przez posła x. Nehrebeckiego, o pożyczkę i wstrzymanie exekucyi podatków.
744. Gminy Mistkowice i Zarajsko przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie ich nadal przy urzędzie powiatowym samborskim.
745. Hr. Męciński Cezar, przez posła Gutowskiego, przedkłada uwagi nad wykonaniem przepisów propinacyjnych.
746. Miasto Żółkiew, przez posła Czajkowskiego, o zmianę ordynacyi wyborczej i o prawo wysłania własnego posła na Sejm.
747. Miasto Żółkiew, przez posła Czajkowskiego, o wstrzymanie budowy i konkurencyi do drogi mosteńsko-żółkiewskiej.
748. Gmina Żnibrody, przez posła hr. Russockiego, o odpisanie jednorocznego podatku.
749. Kupiecki stan miasta Buczacza, przez posła Breuera, o pozostawienie urzędu powiatowego w Buczaczu.
750. Miasto Suiatyn, przez posła Gniewosza, o spieszną zapomogę.

751. Gminy Koniów, Towarnia, Grodowice, Głęboka, Sąsiadowice, Posady Felsztyn, przez posła Gnie-
wosza, o przydzielenie do powiatu samborskiego.
752. Gmina Humenów, przez posła x. Pietrusiewicza, o zapomogę.
753. Gmina Dolszka, przez posła x. Pietrusiewicza, o zapomogę.
754. Gmina Niejowce, przez posła x. Pietrusiewicza, o zapomogę.
755. Konopacka Malwina, przez posła Geringera, o zapomogę.
756. Witkowska Sybila, właścicielka dóbr Pilatkowce, przez posła Geringera, o zapomogę i odpisanie
podatków.
757. Gmina Posada Liska, przez posła Skrzyńskiego Ludwika, o zapomogę.
758. Gmina Huzele, przez posła Skrzyńskiego Ludwika, o zapomogę.
759. Turowski Kazimierz i inni obywatele obwodu sanockiego, przez posła Skrzyńskiego Ludwika,
o pozostawienie urzędu powiatowego w Lisku.
760. Gmina Łopuszanka i Lechnowa, przez posła Tarczanowskiego, o zapomogę i odpisanie podatków.
761. Gmina miasta Rudki, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Rudkach.
762. Gmina Nowosiółki gościnne, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego
w Rudkach.
763. Gmina Nowosiółki gościnne, przez posła x. Nehrebeckiego, o zapomogę.
764. Gmina Bieńkowa wisznia, przez posła x. Nehrebeckiego, o przyłączenie do powiatu rudeckiego.
765. Gminy Dubaniowice i Szolominice, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powia-
towego w Rudkach.
766. Gmina Uherce wieniawskie, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego
w Rudkach.
767. Gmina Wańkowice, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Rudkach.
768. Gminy Woszczańce i Kanafosty, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiat-
owego w Rudkach.
769. Gmina Chłopczyce, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Rudkach.
770. Gmina Wistowice, przez posła x. Nehrebeckiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Rudkach.
771. Gminy Jezierna, Ostaszowce, Daniłowce i Nestorowce, przez posła x. Polowego, o pozostawienie
urzędu powiatowego w Zborowie.
772. Gmina Uwsie, przez posła x. Polowego, o zapomogę.
773. Gmina Soroki, przez posła x. Polowego, o przyłączenie do powiatu w Horodence.
774. Gmina Soroki, przez posła x. Polowego, o wynagrodzenie za robocizną koło drogi ze Stanisła-
wowa do Horodenki.
775. Gmina Gustynek, przez posła hr. Russockiego, o odpisanie podatków.
776. Gmina Równia, przez posła Hoppena, o zapomogę.
777. Reprezentacya gminy i miasta Doliny, przez posła Hoppena, o udzielenie pożyczki.
778. Radni miasta Doliny, przez posła Hoppena, o rozpisanie konkursu na nauczyciela głównej szkoły
tamże.
779. Gmina Łukawica, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, o zapomogę i ulgę w podatkach.
- Z tych liczby: 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 700, 701, 702, 703, 706, 707, 708,
709, 710, 711, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 732, 737, 739, 741, 743, 746, 748, 750, 752, 753,
754, 755, 756, 757, 758, 760, 763, 772, 775, 766, 777 odsełają się wprost do Wydziału krajowego.
- Do komisji dla spraw administracyjnego podziału kraju liczby: 694, 697, 698, 699, 713, 714,
715, 716, 735, 736, 738, 740, 742, 744, 749, 751, 759, 761, 762, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770,
771, 773, 780.
- Do komisji katastralnej liczby: 692, 728, 729.